

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Balkan tik pred odločitvijo.

Svetovna javnost zre sedaj z radovednim očesom na Balkan, kjer balkanske države počasi stopajo iz meglene negotovosti in pripravljajo pot novim, važnim dogodkom v svetovni vojni in morda celo odločitve. Bolgarija, ki je svoje karte najdalje in naravnost mojstrsko skrivala, stopa v ospredje. Ministrski predsednik Radoslavov si je snel z obraza pajčolan, in četerozveza, razočarana in razburjena, skuša, da še zadnji trenotek z grožnjami odvrne Bolgarijo od njene odločitve. Bolgarija je odločena, da si z orožjem pribori Macedonijo, četerozveza pa pritiska na Romunijo in Grško, da dejansko posežete vmes na njeni strani. Na mlin četerozveze napeljuje vođa grški ministrski predsednik Veniselos, ki je odločen pristaš četerozveze, grški kralj Konstantin in njemu udani generalni štab pa ne kažeta nobene volje, hoditi za četerozvezo po kostanj v ogenj. Kralj je baje izdal parolo, da se Grčija ne pokaže prijazne ne centralnima silama ne četerozvezi, ampak da jo bo vodila edina misel: Skrb za lastne, grške interese. Ta namen torej ima grška mobilizacija. Vendar pa se je izkrcal v Solunu angleški general Hamilton s svojim štabom in ravno tako del francoskega štaba izpred Dardanel. V očigled temu dejstvu je protest grškega ministrskega predsednika zoper morebitno izkrcanje angleških in francoskih čet le formalnega pomena; z drugimi besedami: Grška se hoče protiviti izkrcanju četerozveznih čet le v besedah. To bi pa vendar pomenilo, da na Grškem definitivna odločitev še ni padla. Romunski ministrski predsednik Bratianu pa molči in ne pokaže nobene karte. Ali hoče ugoditi nahujskanim masam ali pa ima svojo pot začrtano in se hoče izmotati iz zavezniških vezi četerozveze? Kdo naj to ugane? Vsekako se razvoj balkanskega vprašanja naglo bliža svojemu koncu, če ga zadnji trenotek zopet ne ustavi kaj posebnega.

Četerozveza je poslala kot predzadnji trumf v ospredje Rusijo kot nekdanjo osvoboditeljico

Bolgarije, da odvrne Bolgarijo od njenega sklepa. Kakšne občutke imajo v tem trenutku Srbi, ki bi bili po napovedi vojne ogroženi od treh strani, si je lahko misliti. Brez grške pomoči četerozveza ne bi bila lahko kos Bolgariji, ker ji ne pride tako lahko do živega. Kako težavna da je vojna, ki jo vodijo z ladjami prevažane čete, nam ne dokazujejo samo Dardanele, ampak tudi Tripolis, burska vojna itd. In to vedó Bolgari...

Bolgarija zaprla mejo.

Štokholm, 4. okt. Iz Sofije se poroča: Bolgarska meja je za vse tujce, izvzemši za državljane centralnih sil, zaprta. Telefonski promet z Romunijo je prekinjen.

Bolgarija pred vojno.

Štokholm, 4. okt. „Birševja Vjedomosti“ poročajo iz Sofije: Radoslavov je izjavil zastopnikom vladi prijaznih strank: Stojimo pred vojno in moramo svoje narodne interese braniti. Svojim nasprotnikom moramo vse to, kar so nam pred dvema letoma vzeli, z oboroženo roko iztrgati in si za tisto razžalitev dati popolno zadoščenje.

Gladka mobilizacija v Bolgariji.

Sofija, 4. okt. Mobilizacija bolgarske armade je končana. Kljub temu, da so vpoklicani imeli samo dva dni časa, da urede svoje privatne zadeve, je mobilizacija v najlepšem redu potekla. Vsakdo je predvidel prihodnji razvoj že iz govora ministrskega predsednika na shodu liberalne stranke in se je že pred vpoklicem pripravil. Mobilizacijski ukaz je došel generalnemu štabu ob petrtretji uri ponoči; zjutraj so bili lepaki že prilepljeni.

Ruščuk, 4. okt. Sredo zvečer se je odpeljal na srbsko mejo posebni bolgarski vlak z vojnim materijalom in živežem.

Srbske priprave proti Bolgariji.

Sofija, 4. okt. Iz Niša se poroča, da je srbsko armadno vodstvo izdalo strogo povelje, da se morajo utrjevalna dela ob bolgarski meji, zlasti na rekah Timok in Nizava, kar najhitreje dokončati. Precejšnji del v Albaniji stoječih čet je bil vržen na bolgarsko mejo, kjer so že zasedle pripravljene okope. Neki drugi del albanskih okupacijskih čet so morali poslati v Črnogoro.

Vojvoda Putnik o položaju Srbije.

Budimpešta, 4. oktobra. Iz zadnjega srbskega kronskega posveta v Kragujevacu je prišlo v javnost, da se je general Putnik, vojvoda, ki ima brez dvoma velike vojaške sposobnosti, izrazil o upih vojne na treh frontah. Od severa, od zapada in od juga je videl nasprotnike vpadati v Srbijo. Pač je armada sveža, pač je ves material izpopolnjen in pomanjkanje na oficirjih in rekrutih takorekoč odpravljen. Tudi duh v armadi je izboren. Pač so dobili od zaveznikov težke topove. Pa če se bo armada borila tudi do zadnjega moža, je vendar treba računati z velikansko nasprotnikovo silo. Poraz, če tudi le na eni fronti, zamore odločiti usodo vojne, ker bi bili v tem slučaju ogroženi v svojih ozadnjih zvezah ostali dve fronti. Na kako zelo močno pomoč zaveznikov pa da ne računa več.

Bolgarski in srbski vrhovni poveljnik.

Sofija, 4. okt. Za vrhovnega poveljnika bolgarske armade je določen vojni minister general Ščekov, ki je najmlajši general v bolgarski armadi in velja za najboljšega vojskovodjo pri mlajšem bolgarskem generalnem štabu. Preko srbsko-bolgarske meje pri Egri-Palanki dan za dnem prihajajo v polni opravi srbski vojaški beguni. Pravijo, da je bolgarska mobilizacija povzročila v srbski armadi veliko razburjenje. Macedonski Bolgari da dezertirajo. Zato se jih

Podlistek.

V izkušnjavi.

Spisal Gorotanski.
(Konec.)

Ko je bila vzplapolala nočna kraljica in pošiljala v vsej svoji krasoti luč in mir slovenskim goricam, sem že molil po otroški navadi v zgornji izbici Očenaš in Češčeno Marijo. Luna pa je bila tudi meni mila: poslala mi je srebrni trak in razsvetljevala vzglavje nasprotne postelje in še povrh naslikala tri enakomerne proge na omari v kotu. Duša se v takih trenutkih vzdigne tja, kamor je vsled svojega svojstva določena. Saj ne more biti drugače, ker spanje je podoba večnega spanja — smrti, na katero bodimo pripravljeni v teh hudih časih. Slovenske matere in naša ljuba slovenska dekleta klečijo v takih trenutkih pred hišami in pošiljajo iskrene molitve Vsemogočnemu, da bi v svoji neskončni usmiljenosti olajšal bolečine onim dragim, ki ječijo brez pomoči na bojišču... Vsemogočni pa pošilja angele miru po širnem svetu, da olajšujejo bolečine ljudem-trpinom, da jih vodijo tja v večne višave...

Na Urškino glavo je sipala blede žarke luna in njene kite, ovite okoli blede glavce, so se skrivnostno svetile. Izpregovorila je v polsnu neko sladko besedo, katera mi je bila neprestano na nšesu in me vzpodbujala... A ko sem hotel izvršiti svoj načrt, postalo mi je, kot bi se polnile moje žile s težkim svincom; srce mi je prenehalo biti, duša pa je bila vendar priklenjena na telo. V neizmerni bolesti sem vzkliknil: „O moj Bog!“

Oči so se mi odpirale, nastala je polagoma krasna svetloba, in glej čudež, tam za vzglavjem je stal v nadčloveški podobi angel, obrnjen proti meni, v snežnobeli obleki, na kateri se je lesketalo več demantov v luči, ki je solnce ne povzroča na zemlji.

Tresel sem se po vsem životu, a Urška je mirno spala in se zdaj in zdaj zasmehljala kakor dete v materinem varstvu. Da sta Urška in ta angel v najožji zvezi, mi je bilo umljivo, a da se zame ni brigal, to me je bolelo.

Poizkušal sem se odkašljati, a grlo me ni ubogalo, v kolenih pa mi je ležala teža, da jih nisem mogel gibati. Za en sam pogled, in če bi tudi trajal samo en trenutek, bi dal vse, kar imam. Srce se mi je krčilo, čutil sem potne kaplje na čelu, in iz oči sta mi priklopili dve veliki solzni kaplji in padli na blazino. Morda je čul te, sem si mislil.

Ne, ne, stal je nepremično... Urška je srečna, jaz pa sem najbolj zaničevano bitje na tem svetu. Glej, nimaš angela, razžalil si ga, prva sovražnikova krogla te zadene in nikomur ne bo žal po tebi. Pa da bi vsaj videl nageljček tam na oknu! Zahrepenelo mi je srce po naravi; videl sem griček, posejan z rožicami, pa vse so se me nekako ogibale; obrnile so cvetne glavce od mene, kakor da sem nevrednež, največji grešnik tega sveta. Binkoštna roža na sosedovem vrtu me je celo zasmehovala, kar me je posebno bolelo, ker ljubim sem jo od nekdanj nad vse. Ptice so sicer pele, a daleč od mene, in akoravnó sem natanko poslušal, vendar nisem mogel razločiti njih glasov. Tudi luna se je skrila za temen oblak in zvezde

so bledele... Zarotil se je ves svet zoper mojo revno dušo, grozno sem trpel. Samo srce mi je še tolklo s silnimi udarci v mrtvem truplu... Par udarcev še in rešen bom. Kar naenkrat pa so mi živci zbesneli, planil sem z blazine in zavrisnil, kakor bi bil naravnost v srce zadet — zbudil sem se.

Urška, katera je res spala v isti sobici v omenjeni postelji, tudi plane kvišku, prihiti k meni in vprašuje: „Moj Bog, kaj vam je, gospod? Ste li bolni? Ali naj prinesem vode? Stariše pokličem!“ Meni pa so lile solze po licih in ječal sem ter prosil, pa sam ne vem več kaj. Urška mi je brisala z robcem potno čelo ter me pomilovala. Čutil sem se otroka. Izpregovoril vendar nisem nobene razločne besede; srečno sem bil rešen vsega duševnega zla in to mi je bilo v zadoščenje.

Duri se odpro in prikaže se oče ter reče osorno Urški: „Ne spodobí se, da spiš tukaj, pojdi k materi spat!“ Ne vem, če me je oče videl; Urška pa je ubogala brez besede.

Mene pa tudi ni več trpelo v izbi; oblekel sem se in se splazil iz hiše. Hladen jutranji zrak me je popolnoma vzdramil in veselil sem se novega življenja. Jutranjo zarjo sem pozdravil z iskreno molitvijo in prosil Boga mirnih časov.

Urška pa me je vsak dan izpraševala, kaj mi je bilo prvo noč, pač iz ženske radovednosti in pa tudi ker je mislila, da sem podvržen božjasti. Pri tem mi je donášala raznih domačih pridelkov.

Ko sem se poslovil od te usodepolne hišice, mi je postalo prav težko. Ko sem podal Urški desnico v slovo, sem bil prepričan, da ima to mirno dekle jasno določeno pot v bodočnost.

veliko usmrti. Dosedaj je že 8000 vojakov zbežalo v Bolgarijo. Poveljstvo nad srbsko armado proti Bolgariji je prevzel general Stepanovič. Srbska armada šteje pet divizij.

Ruski ultimatum Bolgariji.

Kodanj, 3. oktobra. (Kor. ur.) „Berlingske Tidende“ poroča iz Petrograda: O pogajanjih ministrskega sveta v glavnem stanu se glasi, da so se najprej posvetovali o celi vrsti aktualnih vprašanj, da so se sporočili ukrepi o sestanku civilnih in vojaških oblasti, da se je govorilo o izpraznitvi ogroženih krajev in se je konečno poročalo o sklepih kongresov v Moskvi, vsled katerih je car odklonil sprejem zastopstva teh kongresov. Sicer je poročal zunanji minister Sazonov o zunanjem položaju, zlasti o Bolgariji. Večina kabineta je edina v tem, da so zoper Bolgarijo potrebni energični ukrepi in da bi se ne smeli ustrašiti, staviti Bolgariji ultimatum. Po vrnitvi so imeli ministri dolg pogovor pri poljedelskem ministru Krivošinu.

Petrograd, 3. okt. (Kor. ur.) (Poročilo petrograjske brzozjavne agenture.) Ruski poslanik v Sofiji je dobil naročilo, da takoj izroči ministrskemu predsedniku Radoslavovu sledečo noto:

Sedanji dogodki v Bolgariji pričajo o konečni odločitvi vlade kralja Ferdinanda, da položi usodo dežele v roke Nemčije. Navzočnost nemških in avstrijskih oficirjev v vojnem ministrstvu in pri generalnih štabih armade, zbiranje čet v delih dežele, ki meje na Srbijo, in dalekosežna finančna podpora, ki jo je kabinet v Sofiji sprejel od naših sovražnikov, ne dopuščajo nobenega dvoma več o cilju sedanjih vojaških priprav bolgarske vlade.

Sile četverozeve, ki se pečajo z uresničenjem stremljenj bolgarskega naroda, so Radoslavova večkrat opozorile, da bi vsako Srbiji sovražno dejanje smatralo za proti sebi naperjeno. Od predsednika bolgarskega kabineta kot odgovor na ta svarila tolikokrat zatrjevana zagotovila so z dejstvi ovržena. Zastopnik Rusije, katera je z neminljivim spominom na osvobojenje Bolgarije izpod turškega jarma zvezana z Bolgarijo, ne more s svojo navzočnostjo odobravati priprav za bratomorni napad na kak slovanski narod in zaveznika.

Zato je dobil ruski poslanik nalog, da z vsem poslaniškim in konzulatnim osebjem zapusti Bolgarijo, če bolgarska vlada tekom 24 ur odkrito ne prekine zveze s sovražniki slovanske stvari in Rusije in če ne stori nemudoma koraka, da odstrani oficirje, ki pripadajo armadam držav, ki so s silami četverozeve v vojni.

Angleška in Bolgarija.

Rotterdam, 4. okt. Po „Daily News“ je le vprašanje nekaj ur, da se prekinejo diplomatske zveze med Angleško in Bolgarijo.

Kako sodijo o bolgarskem kralju.

Kristijanija, 4. okt. „Birževja Vjedomosti“ poročajo preko Bukarešte iz Sofije: Bolgarsko mejo so za vse tujce zaprli, le podložniki centralnih sil morejo prekoračiti mejo. V bolgarski armadi se tačas vrši veliko čiščenje, generali Ivanov, Vazov, Čanov so bili umirovljeni. V Rusiji so prepričani — piše list — da je kralj Ferdinand trdno odločen, da gre s centralnima silama. Bolgarska armada je popolnoma v rokah kralja, mu bo torej slepo sledila. Ni ga več nobenega sredstva — konča list, da bi se Bolgarijo odvrnilo od odločilnega koraka. Enako mnenje vlada tudi na Francoskem in Angleškem.

Grški protest.

Atene, 4. okt. (Kor. ur.) Ministrski predsednik Veniselos je pri francoskem in angleškem poslaništvu protestiral proti kršenju nevtralitete, ki bi nastopila, če se izkrcajo francoske in angleške čete.

Izkrcanje čet v Solunu.

Solun, 1. okt. (Kor. ur.) Francoska križarka „Latouche Treville“ in neka angleška torpedovka ste včeraj izkrcali tukaj angleškega generala Hamiltona z njegovim štabom, nadalje kakih 20 francoskih in angleških oficirjev in nekaj vojakov. Nastanili so se v hotelih in privatnih hišah.

Angleške in francoske čete v Solunu.

Lugano, 5. okt. „Corriere della Sera“ poroča iz Aten z dne 3. t. m. zvečer: General Hamilton se je z veliko oficirji izkrcal in je pripeljal seboj nekaj konj in več avtomobilov. Eno uro po izkrcanju je Hamilton obiskal poveljnika tretjega armadnega kora, Moskopula, in je imel z njim daljši pogovor. Baje so bile pri tem dogovorjene posameznosti izkrcanja in prevoza angleško francoskih čet na bolgarsko-srbsko mejo. Medtem so bile prve francoske čete izkrcane v Solunu. Nekaj prevoznih ladij se vidi.

Lugano, 5. okt. Iz Soluna z dne 3. oktobra ob 6. uri zvečer se poroča: Izven Kap Karaburna se je usidrilo do tega trenutka 16 francoskih prevoznih parnikov, pripeljane čete so vseskozi francoske najboljše čete brez kolonialnih elementov. Čete bodo takoj po železnici prepeljane naprej v Srbijo in na bolgarsko mejo. Bolgarskim napadom najbolj izpostavljena proga Gevgeli—Veles bo takoj močno zasedena, da se na celi črti zaseda promet.

Stališče Grške.

„Frankfurter Ztg.“ piše: Dočim je stališče Bolgarije jasno, je bodoče zadržanje Grške v meglo zavito. Dokler ostane Veniselos voditelj, se temu ni čuditi. Njegove simpatije veljajo četverozevi. Veniselos hoče na vsak način dati Srbiji 100.000 mož na razpolago. Grški generalni štab tudi ni ničesar ukrenil, da bi zabranil izkrcanje angleško-francoskega pomožnega kora v Solunu. Veniselovo zadržanje mora kmalu dovesti do odločitve. Iz Bukarešte se zanesljivo poroča, da skuša Veniselos pripraviti Romunijo do tega, da napravi skupne korake v Sofiji. Grška in Romunija naj bi bolgarski vladi izjavili, da bi bili prisiljeni do najresnejših izvajanj iz tega, če bi Bolgarija napadla Srbijo. Romunski kabinet se je o Veniselovem predlogu dvakrat natančno posvetoval. Čeravno grški poslanik v Bukarešti sili na odgovor in tudi tamošnji zastopniki četverozeve storijo, kar morejo, da dosežejo odgovor romunskega kabineta v Veniselovem smislu, ostaja Bratianu trden.

Italijanski napadi brez-uspešni.

Italijani so postali živahniji na Tirolskem. Na planotah Vielgereuth in Lafraun so podvzeli večje napade. Naše postojanke na Vielgereuth so bile pod ognjem brzostrelnih težkih in srednjih topov. Dopolodne so slabi italijanski oddelki zaman napadali. Zvečer so se močni oddelki bersaglierjev in alpinov približali do naših ovir in se polastili nekega opirališča. Po hudem, do jutra trajajočem boju, pa so jih naše čete vrgle nazaj. Na planoti Lafraun je naša artiljerija prisilila laško pehoto k umikanju. Sovražnik 4. t. m. ni več ponovil napadov.

Na koroški fronti so Lahi 1. t. m. ponovno napadali naše postojanke na Malurhu (Malem Vrhu) in zapadno od Bombaževga grabna, pa zaman. (Mali Vrh in Bombažev graben sta severno od Pontablja.) Tudi proti severno-zapadnem odseku doberdobske planote so se Lahi pripravili za večji napad; naša artiljerija je napadalne čete obstreljevala in jih večinoma razkropila. Tudi drugi sovražni poizkusi na primorskem ozemlju so bili odbiti. Uradno poročilo z dne 3. t. m. pravi: Gotova gibanja za sovražno fronto in živahni promet na beneških železnicah ni ušel našim opazovanjem.

Uradno poročilo z dne 5. t. m. pravi, da je položaj na južno-zapadnem bojišču neizpremenjen.

Južnovzhodno bojišče.

Na srbskem bojišču se vršijo le kake manjše praske in topovski boji. Tako so naše baterije pri izlivu Kolubare v Savo odgovarjale sovražni artiljeriji in uspešno obstreljevale srbske zakope. Ob spodnji Drini so se vršile živahnije praske. Naše čete so od meje ob Drini napravile patroljne pohode na srbsko ozemlje in nekaj sovražnikov ujele, pravi uradno poročilo z dne 5. t. m. Vzhodno od Trebinja pa so napravile pohod na črnogorsko ozemlje in so pri Gorazdi pognale v beg kakih 300 Črnogorcev.

Rusko bojišče.

Ruski napadi so se zopet na celi črti precej ugnali. Medtem ko je v centru mir, poizkušajo še z napadi na severu proti Hindenburgu in na jugu. Njihovi napadi so bili odbiti, in imeli so ob tem hude izgube. Meseca septembra so imeli Rusi samo v boju z Nemci na ujetnikih izgube: 421 častnikov, 95.464 mož, 37 topov, 298 strojnih pušk, eno letalo. Tako poroča nemško najvišje armadno vodstvo.

Dne 3. t. m. so Rusi južno od Dvinskega na celi bojni črti Postawy—Smorgon po izdatni artiljerijski pripravi prešli v gostih vrstah k napadu, ki se je ob nenavadno velikih izgubah izjalovil. Tudi ponočni delni poizkusi so ostali brezuspešni.

Na jugu so bile zavzete ruske postojanke ob Czernisnu in je bil sovražnik potisnjen proti severu. Pri armadi generala grofa Bothmerja so Rusi v noči od 29. na 30. september poizkusili zapadno od Tarnopola prodreti. Poizkus se je ob precejšnjih izgubah za sovražnika popolnoma ponesrečil.

Sicer se na severnem bojišču ni ničesar posebnega pripetilo.

Francosko-angleška ofenziva pojenjuje.

Z velikimi silami in izredno številno artiljerijo podvzeta angleško-francoska ofenziva je začela vsled velikih izgub kmalu pojenjevati. Dočim kažejo Francozi še nekaj veselja za napadanje v Šampanji, se je Angležev polastilo mrtvilo. Prestrašile so jih menda velike izgube in v primeri z njimi le mali uspehi. Nemški protisunki so uspešni.

Bitka pri Souchez.

Rotterdam, 3. oktobra. Neki francoski bojevnik pripoveduje o bitki pri Souchezu: „Obenem s poveljem za napad so se razpočile naše mine, ki so dokančale uničenje nemških jarkov v gozdu, ki so že vsled našega artiljerijskega obstreljevanja trpele. V metežu, ki je nato nastal, so naši ljudje poskakali iz jarkov in v zasledovali Nemce skozi les. Nekaj oddelkov je zaostalo, da preiščejo porušene jarke in podzemne votline, ki so bile do 20 čevljev globoke. Da zabranijo zasedenje jarkov za našim hrbtom, so metali doli v votline bombe in streljali v nje s puškami. Naša glavna sila je medtem zasledovala ostanke nemških čet skozi gozd in je zavzela jarke sredi gozda. Del naših čet je prodril še dalje do potoka Souchez in po cesti v Angres, pa nemški poveljnik je pritegnil medtem močne rezerve in nas je skušal v gozdu obkoliti. Zato so nas naši častniki poklicali nazaj na prvo osvojeno črto. Ponoči so se začeli Nemci v gozdu utrjevati, pa ob jutranji zori je naša artiljerija končala njihovo delo. Drevo za drevesom je padlo. V kratkem je bil gozd do korenin razoran. Tudi nemška artiljerija je pridno delovala in nam je kar naprej pošiljala točo granat, ki so razrivale zemljo. Tudi šrapneli so padali doli, pa nove čelade so varovale naše glave proti šrapnelovim krogam. Ob eni je umolknila artiljerija in izdano je bilo novo povelje za naskok. Težko je bilo prodirati v gozdu, pa lijaki, ki so jih napravile granate, so bili varna kritja proti streljanju iz strojnih pušk. Tudi od strani smo bili obstreljevani; posrečilo pa se nam je, s ponovnimi napadi pregnati Nemce iz lesovja in preko potoka.“

Španska hoče posredovati mir.

Pariz, 4. okt. „Petit Parisien“ poroča iz Madrida: V nekem govoru o mednarodnem položaju je izjavil ministrski predsednik Dato, da ljudstvo in kralj želita, da bi vojskujoče se države imele mirovno konferenco na Španskem. Temu je pristavil: Položaj in zgodovina Španske ter njena stroga nevtralnost nas silijo, da pri sklepanju miru razvijemo dalekovidno energijo, da tako privedemo svojo politiko na nove poti, ker dalje ne moremo ostati osamljeni. Da ta svoj cilj dosežemo, moramo natanko prevdariti, katero zadržanje da bi bilo za nas najkoristnejše.

izbrano se je obneslo za vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljše

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, infleaciji,
prani, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. essence
compos.

Nadomestilo
za **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica kren. — 20, 1'00, 3'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem lovu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 2.

Dnevno raspešiljanje.

Dnevne vesti.

Župnijske izpite delajo od 5. do 8. oktobra sledeči gospodje: Bruner Erhard, provizor v Oberhofu; Feinig Jožef, provizor v Gorenčah; Kienberger Janez, mestni kaplan v Št. Vidu; Viljem Krandik, provizor na Ponikvi; Jož. Kunze, mestni kaplan v Beljaku; Janez Lamprecht sen., vikar v Marjanišču; Ignacij Millonig, kaplan v Wincklern; Telesfor Maier, mestni kaplan v Sovodju; Lojze Nagelschmied, župni upravitelj v Svečah; Martin Preblauer, župni upravitelj v Fresachu; Edvard Pugenig, kaplan v Trgu; Vinko Razgoršek, provizor v Slov. Šmihelu; Jožef Sindler, provizor v Mörtshachu; Lojze Vauti, provizor v Selah; Jožef Zemljak, provizor v Štebnu pri Bekštanju.

V vojni padlemu junaku Hermanu Tomitschu, gojencu tretjega letnika na celovškem učiteljišču, nameravajo napraviti spominsko ploščo in jo vzi-dati v lopi celovškega učiteljišča.

Opozorjajte ljudstvo na loterijo „Slovenske Straže“. Nujno prosimo vse, ki žele, da onim, katerim je loterija „Slovenske Straže“ namenjena, pripravimo lepše dni, da takoj v svojem delokrogu na primeren način opozore ljudstvo na veliko loterijo „Slovenske Straže“. Obračamo se s to prošnjo posebno na velečastite župne urade in na naša slavna županstva. Par priporočilnih besed z ozirom na blagi namen podjetja bi rodilo bogate sadove. Mnogo lahko store tudi veleč. gg. voditelji naših Marijinih družb, ki naj bi pomagale razširjati srečke med ljudstvo. Storile bodo s tem plemenito delo za one, ki so se in se žrtvujejo za domovino. Vsak posameznik naj nujno pomaga, da bo uspeh loterije „Slovenske Straže“ tako lep, kakor je lep njen namen. Zrebanje je nepreklicno že 26. oktobra!

Ako hočeš biti v torek 26. oktobra 1915 srečen, kupi si srečko loterije „Slovenske Straže“. 1 srečka stane samo 1 K. Dobitkov je 1715, vrednost 20.000 K. Koroški Slovenci in Slovenke, izkažimo se hvaležne „Slovenski Straži“! Vsak naš rojak ali rojakinja naj si naroči vsaj eno srečko. Najbolje pa je, če eden za več skupaj naroči več srečk. Naslov „Društvo Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Slovesnost na cesarjev god v bolnišnici pri Uršulinkah. Na cesarjev god se je v nalašč za to pripravljeno in lepo okrašeno dvorano v rezervni bolnišnici v uršulinskem samostanu vršila božja služba, ki so se je udeležili šef-zdravnik dr. Rothenpieler, ga. Hatheier, nekatere druge dame in moštvo. Pred sv. mašo je imel vč. gosp. spiritual Zeichen krasen govor. Po sv. maši je lepo deklamirala neka gojenka, nakar se je slovesnost zaključila s cesarsko himno. Popoldne so bili vojaki bogato pogoščeni.

Odhod poveljnika deželnega orožništva. Dne 3. t. m. je odšel iz Celovca poveljnik dežel. orožništva na Koroškem, gospod polkovnik Evgen Dobrowiecki, da nastopi svojo novo službo. Na kolodvoru se je poslovil od njega njegov namestnik s častniki in stražmojstri.

Odpuščena potovalka za vojno zavarovanje. Naprošeni smo za objavo, da je bila Magdalena Wutty, potovalka za vojno zavarovalnico, od iste že pred dvema mesecema odpuščena.

Na c. kr. državni realki v Celovcu je vpisanih letos 263 javnih učencev in ena privatistinja. Lani je bilo vpisanih 331 dijakov.

Nesreča na južni železnici. Med vlak je prišel v Celovcu skladiščni delavec Gregor Kumer in sta ga zmečkala odbijača, da je kmalu izdihnil. Kumer je bil rojen v Šmihelu nad Pliberkom, je bil ravnokar odpuščen od vojakov in je bil dne 3. oktobra pokopan na mestnem pokopališču v Trnjavsi.

Na celovski državni gimnaziji je letos vpisanih 528 dijakov. Razen teh je še 14 privatistinj. Od javnih učencev je katoličanov 401, protestantov 41, grški katolik 1, izraelitje 3, trije brez veroizpovedovanja. Lani je bilo vpisanih 583 dijakov. Letošnje število je v toliko manjše, v kolikor je manj dijakov v prvih humanističnih razredih (74:39) in v treh najvišjih razredih.

Na dekliškem liceju v Celovcu je letos 109 učenk. Lani jih je bilo 135.

Dva pobegla ruska ujetnika so dobili orožniki v Trnjavsi pri Celovcu in ju oddali vojaški oblasti. — Orožništvo v Gospa Sveti je ovadilo državnemu pravdnistvu hlapca Janeza Gladerja, ker je na sumu, da je okradel ruskega ujetnika Ivana Martina.

Oddaja pisma po hotelskih uslužbencih. C. kr. deželna vlada je z ozirom na vojno stanje prepovedala voditeljem, najemnikom ali uslužbencem kakega hotela, gostilne ali kavarne, za osebe, ki ne stanujejo stalno v dotičnem hotelu ali gostilni, oziroma ki niso stalni obiskovalci dotičnega lokala, hoditi po korespondenco, oskrbovati jo in jim jo izročati. Prestopki te prepovedi se kaznujejo po cesarski odredbi z dne 20. aprila 1854, drž. z. št. 96.

Poostrena odredba za kolodvorski promet. C. in kr. etapno postajno poveljstvo je izdalo postreno odredbo glede prometa na glavnem kolodvoru v Celovcu in sicer je sedaj vstop in postajanje na peronu nepotujočim osebam najstrožje prepovedano. Odpotujoči potniki smejo šele pred odhodom vlaka vstopiti na peron in morajo takoj vstopiti v dotični vlak. Potniki, ki so prišli, morajo peron takoj zapustiti. Gostje, ki se vozijo skozi Celovec in hočejo obiskati gostilno na kolodvoru, se morajo pri vstopu in izstopu iz gostilne izkazati tam postavljeni vojaški straži.

Iz poštne službe. Poštni oficijant Jakob Čuš iz Bleda, sedaj poštni upravitelj v Šmohorju, je bil imenovan za poštarja v I. plačilnem razredu v Kleinkirchheim, za poštouradne sluga Friderik Trebitsch za Celovec, Janez Voisk za Beljak, Jožef Rammel za Beljak 2 in Andrej Schaller za Št. Vid ob Glini.

Požar. Posestniku Edvardu Pichlerju v Zg. Dravogradu je pogorelo gospodarsko poslopje s stroji, krmo in žitom vred. Škode je 30.000 kron, zavarovan je bil pa za 14.000 kron. Kako je nastal požar, ni znano.

Kako skrbi Dunaj za svoje prebivalstvo. Dunajska mestna občina daje revežem hrano iz javnih sredstev že od začetka leta, sedaj 37.000, ponajveč šolarjem. To prehranjevanje je stalo dosedaj približno poltretji milijon kron. Meseca julija in avgusta je po železnici došlo na Dunaj 20,5 milijonov litrov mleka. Zdravstveno stanje na Dunaju je zelo povoljno, kar se je zahvaliti dobri vodi, ki jo donaja Dunaju vodovod, kanalizaciji in izvrstni dunajski saniteti.

Kdo ve kaj? Že od 14. oktobra 1914 nimam nikakih obvestil o Albinu Miklaviču, učitelju, ki je služil pri 7. reg. (Celovec) 12. Feldkomp., rojen l. 1887. v Kobaridu. Vojake prosim sporočila na naslov: Ivan Gabršček, učitelj, Dolina pri Trstu.

Prispevki okrajnih bolniških blagajn na Koroškem za koroške vojaške pohablence. Okrajne bolniške blagajne na Koroškem so podarile deželni komisiji za oskrbo domov vračajočih se bojevnikov na Koroškem sledeče prispevke: Okrajna bolniška blagajna Pliberk 100 K, Dobrlavas 50 K, Trg 100 K, Celovec 1000 K, Paternion 200 K, Št. Vid ob Glini 500 K, Špital ob Dravi 1335 K, Beljak 1000 K, Velikovec 100 K, Volšperk 600 K.

Vojni zaklad za oslepele avstrijske državljane skupne oborožene sile. Patriotično misleči pospeševalci pomožne akcije za naše junaške vojake so povzročili, da se je začelo nabirati za v vojni oslepele pripadnike naše oborožene sile, in so to akcijo tudi dejansko podpirali. Velik del teh zbir, zlasti tozadevna zbirka lista „N. Fr. Presse“, je bil izročena c. kr. notranjemu ministru za svobodno uporabo po namenu zbir. V dvojnem namenu, po eni strani, da se napravi od države različna juristična oseba kot lastnica teh sredstev, po drugi strani, da se da pri tej zbirki deležnim patriotom in izkušenim poznavateljem oskrbovanja slepcev priložnost za sodelovanje pri upravljanju teh pripomočkov, je notranje ministrstvo iz izročene mu gotovine ustanovilo zaklad, ki naj nosi ime: „Vojni zaklad za oslepele avstrijske državljane skupne oborožene sile“. Ministrstvo je izdalo poseben statut, po katerem se izroči uprava tega zaklada posebnemu kuratoriju. Priprave za sestavo tega kuratorija so že končane in se bo v najkrajšem času konstituiral. Predsednik kuratorija bo vedno istočasni notranji minister.

Sedanje slovenske čitanke za srednje šole se odpravijo. „Družba sv. Mohorja“ je založila slovenske čitanke za šest razredov srednjih šol; nekatere izmed njih so najnovejšega datuma, le čitanka za 5. in 6. razred je iz l. 1903. Nekatere je sestavil t. vladni svetnik dr. Jakob Sket sam, druge skupaj z g. profesorjem Westerjem. Nekateri citati, ki se nanašajo na lepoto slovenske domovine itd., in nekateri izrazi so se zdeli naučni upravi manj primerni in je vsled tega odpravila te čitanke; vendar ostanejo za enkrat, dokler se ne natisnejo nove, še v rabi. Ker je zaloga teh čitank, zlasti najnovejših, še precej velika in ima „Družba sv. Mohorja“ vsled tega precejšnjo škodo, se je po predsedniku kluba slov. državnozbornih poslancev gosp. dr. Korošcu obrnila v tej zadevi na naučno ministrstvo, kjer se je poslanec sporočilo, da bo zadeva rešena na Kranjskem. V deželnem šolskem svetu kranjskem se je o tej zadevi med tem že vršilo posvetovanje. Imenovan je bil odbor, ki bo sestavil nove čitanke. V odboru so gg. dr. Bezjak, prof. Jarc, prof. dr. Breznik in prof. Grafenauer. Založba novih čitank se je ponudila „Družbi sv. Mohorja“, ki je pa, kakor se nam poroča, novo založbo odklonila. O zadevi so poročali tudi nemški listi, pa netočno in deloma neresnično.

Združenje čeških katoliških strank. Dnevnik poročajo iz Brna: Klub čeških katoliškonarodnih in krščanskosocialnih poslancev objavlja komuniké o zadnji seji klubovih članov: Klub je v svoji zadnji seji poročilo predsedstva o političnem, narodnem in gospodarskem položaju soglasno vzel na znanje in soglasno sklenil odobrenje predsedstvenega delovanja za češki narod. Potem se je vzelo na znanje poročilo o pogajanju v svrhu spojitve čeških katoliških strank na Češkem in se je načelstvu naročilo, da naj ta prizadevanje podpira. Bolestno je dirnilo poročilo, da so ponovna prizadevanja predsedstva, doseči v tem času enotno postopanje čeških političnih strank, dosedaj ostala brezuspešna. Iznova se je

povdarjalo, da je z ozirom na priprave nekaterih političnih činiteljev in z ozirom na bodoče razmere enotno postopanje čeških političnih strank res neobhodno potrebno.

Sinčaves. Promet pri žitno-vojnem prometnem uradu. Žitni promet pri Gospodarski zadrugi kot komisijonarju vojno prometnega urada za žito je letos, kakor tudi drugod, zelo majhen. Deloma še ni čas, ko dovažajo ljudje v večji meri, deloma pa ljudje ne marajo oddajati pridelkov, ker mislijo da bodo pozneje dražji. S stročnino se je ponekod tudi že razvila zelo živahna trgovina — mimo komisijonarjev. Naše člane svarimo, saj se ne spleča radi tistih kronic, ki jih izkupi več, tvegati težko kazen, ko je maksimalna cena itak precej visoka. Čudimo se le, da oblasti nič ne vidijo, koder gredo razni liberalni trgovci brez premisleka preko postavnih določb. Mi tega ne bomo storili, menda bi nam tega tudi nikdo ne mogel svetovati. Čujemo tudi govoric, da Zadruga kot komisijonar ne bi imela pravice prejemati stročnino: fižol in lečo. Zadruga sprejema in je pooblaščen sprejemati vse pridelke, torej tudi lečo in fižol, in vsi člani naj pridejo k nji, a ne sami člani, zdaj lahko vozi k nam vsakdo in vse. Zadrugi se je bil ponudil tudi okraj Pliberk, pa ga nismo sprejeli, ker za dva odstotka provizije ne more nikdo delati še izven svojega stališa. Drugi komisijonarji imajo omejeno oblast. Zadruga je prvi komisijonar za sodnijski okraj Dobrlavas, sodimo pa, da lahko člani iz okraja Velikovec (Sv. Peter ob Dravi), ki so sicer vozili v Sinčavas, tudi zdaj vozijo tja.

Šmarjeta pri Velikovecu. (Naši vojaki.) Druga za drugo prihajajo nevesele novice od naših vojakov. Dozdaj je prišlo sporočilo, da so padli: Jese Jožef, Rusov; Napečnik Janez in dva brata Urban in Franc Hudimast iz Trušenj; Primož Modre, Jurnov; Ivan Škofič in Jurij Ravnik iz Škofič; Valentin Podlesnik in Anton Wank iz šmarješke okolice, in Lovrenc Leitner pd. mladi Jelen na Homcu, svak g. župnika Kasla. Pridni mladenči in možje. Ujetih pa jih je tudi deset: Valentin Linhart, Parnužev; Jožef Breznik; Anton Maher; Rajmund Haimburger; Jelenov brat Feliks Leitner; brata Franc in Mihael Wutti; Frančišek Vedenik; Riepl Albin in kadet Ignac Woshtar, ki je pisal iz Ljubina severno od Moskve. Pogrešani pa so: Tomaž Izak, Pintar; Ant. Majrič; Kristijan Šlate; Fr. Jelen; Kristijan Lušin, in zadnji Jožef Hrastnik, Mihev, bivši vrli naš cerkveni ključar. O nekaterih ni več glasu že od začetka vojske. Torej precej obšutne izgube za našo župnijo in vse z ruskega bojišča. Z laške fronte še ni naznanjene kake izgube.

Nezaslišano sleparstvo. Plzensko vojaško sodišče se je pretekli teden pečalo z nezaslišano goljufigo. Židovski agent Mojzes Engelhart je bil ustanovil v Berlinu „avstrijski vojaški biro“, ki se je pečal s pomočjo svojega „zaupnika“, tajnika litomeričkega okrajnega glavarstva, žida Josipa Fischerja, s sistematičnim „oproščevanjem od vojaške službe“. Metoda je bila zelo enostavna. Biro je najel izbornega reprezentanta, nekega Adolfa Baldingerja, ki ga je bila spoznala neka stroga nemška asentna komisija kot popolnoma nesposobnega za vojaško službo. S tem si je pridobil Baldinger kvalifikacijo za Engelhartovo podjetje. Kdor je hotel biti vojaške službe prost, ta je plačal Engelhartu takso 700—1800 mark in je čez nekaj časa dobil črnovojniško legitimacijo z uradno konstatacijo, da je za vojaško službo nesposoben. Mesto njega je bil namreč medtem Baldinger na naboru, in ker je imel vse mogoče hibe, je bil tudi redno za nesposobnega spoznan. Baldinger je dobil za vsak nabor potne stroške, dijete in pa 125 kron nagrade. Tekom časa se je na ta način Baldinger predstavil, kolikor se je dalo dognati, nabornim komisijam v 34. krajih po Češkem, Nižje Avstrijskem in celo v Galiciji. Enkrat pa ga je zadela nesreča. V Tyrnovi na Češkem je bil Baldinger — potrjen. Vsled tega se je razvila med Engelhartom in klientom, ki ga je zastopal Baldinger pred asentno komisijo v Tyrnovi, živahna korespondenca, eno pismo je prišlo v neprave roke, Engelhart, Baldinger, Fischer in več klientov pa pred sodišče. Engelhart je bil obsojen na 13 let, Baldinger na 10 let, ostali pa na 4—6 mesecev težke ječe.

Steckenpferd- lilijnomlečnato milo

slej ko prej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote.
Vsakdanja priznalna pisma. Po 1 K se dobiva povsod.

Iz pisma naših vojakov.

Z laške fronte, 20./9. 1915.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! Dragi župnik! Srčno Vas pozdravljam že v začetku pisanja. Za veliko bukvo čepim kakor koklja na piščetih, na

levi je velika bukev, na desni velika siva skala, pod menoj so trde korenine in vmes med koreninami ostri skalnati drobci. Tako tukaj prebivam zdaj, že zopet noč in dan na prostem na tej planini med skalami. Kadar je lepo vreme, peče solnce, da je čudno in pride grozna žeja. O, ljubi župnik! Žeja — žeja! To se ne da popisati, kako huda da je. Vzdiham proti nebu in izrekam: Tebi, o Bog, darujem vse. In noč in dan brez spanja. Sem tudi že neznansko utrujen in truden. Kakor je Kristus pred trpljenjem molil k nebeškemu Očetu, da naj gre mimo kelih trpljenja, pa ne moja volja, ampak Tvoja volja naj se zgodi, tudi jaz molim

Ko je Kristus molil, je imel učence pri sebi, in ti so bili tako utrujeni, da niso mogli niti eno noč z njim čuti in moliti. Še bolj sem slab jaz. Zberem zvečer svoje moči in začnem s Kristusom moliti kakor apostoli, pa se mi pobesi glava na stran, enkrat na levo na bukev, enkrat na desno na skalo. Tako sem utrujen da že moliti ne morem. Se mi pobesi glava, da ne vem kdaj. Pa začnejo kroglice močno se zaletavati v bukev in skalo, in to me zopet prav hitro zbudi. Tako je tukaj moje življenje.

— Tako sklenem zdaj in vprašam, ali kaj sprejmete moje pisanje? Jaz mislim, da sprejemem vse od Vas. Pozdravljam Vas še enkrat! Z Bogom in Marijo! F. P.

Tudi Ti, ljubi bralec, daruj ljubezen, trpljenje, smrt in neskončno zaslužnje Jezusa Kristusa, pa tudi svojo ljubezen do človeštva nebeškemu Očetu, da polajša in prikrajša to sedanje človeško trpljenje!

Trst, 27./9. 1915.

Velečastiti gospod! Mogoče ste že mislili, da so me že Italijani pohrustali, ko se tako dolgo nič ne oglašim. A temu še ni tako. Naš „Wachbataljon“ stoji trdno v in če bi ga ne bilo, bi Italijani mogoče — tako se naj malo pobaham — že davno bili tu ali pa že celo pri Vas na Spodnjem Koroškem. Tako bo najbrž naša zasluga, da nikamor ne pride naprej ošabni Lahon. Meni gre dobro in zdrav sem še zmiraj. Pozdravlja Vas in teto Davorin.

Hiša in posestvo

je zaradi boleznih posestnika na prodaj. Zemljišče obsega vsega skupaj 40 oralov. Poljedelski stroji so tudi pri posestvu. Več pove **Marija Maček pd. Hanzej** v Goričah, občina Medgorje, p. **Zrelc pri Celovcu**, Koroško.

Organist in cerkovnik (cecilijanec), oženjen, išče službe. Oglašila na trgovino Vajncelr, Celovec, Velikovaška cesta 5.

Rnjigovez Družbo sv. Mohorja v Celovcu.

popolnoma izvežban, se sprejme. Pismene ponudbe je nasloviti na

Narodno gospodarstvo.

Kaj stane pridelovanje krompirja.

Franc Veigl, ravnatelj poljedelske šole v Erli je objavil v „Reichsposti“ natančen račun, koliko ga stane pridelovanje krompirja. V času, ko so za krompir določene najvišje cene in ko mestno prebivalstvo toži čez draginjo živil, bo marsikoga zanimalo izvedeti, kako „velik dobiček“ da ima kmet v resnici od svojih poljskih pridelkov. Ravnatelj Veigl je napravil poizkus v gospodarskem letu 1914/15, za poizkuševališče si je izbral njivo, glede rodovitnosti 4. vrste, [v izmeri 1 oral in v legi, ki je za nasajanje krompirja (repice) primerna. Obdelovalo se je, kakor je tam v navadi, cene so dejansko izplačane svote. Sadež in pridelek sta se natančno tehtala.

Izdatkov je bilo: Kron
Obrestovanje vrednosti zemlje (1 oral po 1000 K) po 4% 40.—
davki in doklade od čistega doneska od 21 K po 45% 9'45
22 vozov gnoja po 4 K, polovico, dočim se polovica računa za naslednjo setev . 44.—
vožnja gnoja, 1 1/2 dneva, dvovprežna vožnja po 12 K 18.—
nakidavanje gnoja 1 1/2 dneva po 3 K . . . 4'50
trošenje gnoja, 1 dan po 2'60 K 2'60
oranje na jesen, 1 dan z dvema konjema vlaganje gnoja v brazde, 1 dan po 2'60 K . 2'60

Spomladi:
Povlačenje njive 5.—
krompir za saditev 762 kg po 9 vin. . . . 68'58
rezanje sadilnega krompirja, 2 dneva po 2.60 K 5'20
nametavanje krompirja: 1 dan, z dvema konjema 12.—
3 osebe za 1 dan = 3 delavniki po 2'60 K . 7'80
konjskemu gonjaču, 1 dan 3.—
za povlačenje krompirja 5.—
drugo vlačenje 5.—
oranje krompirja 1/2 dneva z enim konjem konjskemu gonjaču 4'50
drugo oranje 4'50
konjskemu gonjaču 1'50
košnja in spravljanje krompirjevke, 1 dan . 3.—
spravljanje in vožnja, 2 dni z 2 konjema za 2 dni dninarji 24.—
22 delavnih dni za pobiranje krompirja po 2'60 K 57'20

Skupaj . 363'93
Skupni izdatki znašajo torej 363 K 93 vin., temu nasproti so dohodki:
Kron
1. Lovska najemnina —'64
2. 3211 kg lepega jedilnega krompirja po 8 vinarjev 256'88
3. 960 kg drobnega črnega in gnilega krompirja po 5 vinarjev 48'30
Skupaj . 305'82

Izgube je torej 58 K 11 vin.

Ker drobnega in gnilega krompirja ni mogoče više ceniti, stane pridelovanje jedilnega krompirja 9'8 vin. en kilogram. Doseženo količino krompirja sem z nakupom za 58 K 11 vin. dobil ceneje kakor z lastnim sajenjem. Pridelek je dal 5'47kratno seme. Po lastnem opazovanju in izpovedi pazljivih kmetovalcev je to letos v našem kraju povprečni pridelek za rumeni jedilni krompir. Ugodnejši je pridelek krmilnega krompirja, ki je za tretjino boljši; če se pridelata torej 100 kg jedilnega krompirja, se pridelata 133 kg krmilnega krompirja, cena za prvega pa znaša 8 kron, za slednjega pa 9 K 31 vin. Razlika v ceni 8:7 med jedilnim in krmilnim krompirjem je gotovo premajhna. Pravično tudi ni, da se v zemljo položeni sadež po 9 kron za meterski stot, čez pol leta z 8 kronami prideluje. Pridelovanje krompirja zahteva v primeri z pridelovanjem žita veliko več delavnih moči, ki so dandanes veliko dražje. Pri napravljenem poizkusu se je kakor je sicer navada, okopavanje z motiko, ki gre počasi od rok in je drago, opustilo. Upati je, da je drugod kje pridelek obilnejši, sicer bodo določene najvišje cene pomenile hudo oškodovanje kmetijstva in bi se moralo pridelovanje krompirja, tega tako važnega poljskega pridelka, omejiti.

Posestvo naprodaj! Eno uro od Celovca, obstoji iz hiše, gospodarskega poslopja in 14 oralov njiv, travnikov in gozdov, ki se drži vse skupaj. Natančnejša pojasnila daje Jos. Mar, Mohorjeva tiskarna.

500 kron!

Vam plačam, če Vaših kurjih oces, bradavio, trde kože ne odstrani Ría balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino vred. Cena lončku z zajamčujomim pismom **K 1.—**, 3 lončki **K 2'50**, 6 lončkov **K 4'50**. **Kemeny, Kaschau** (Kassa), I., poštni predal 12/8, Ogrsko.

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškate hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4'50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživilja in ga ne opoiji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolloh,
Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

Mežnar

se išče; najboljši kak rokodelc (krojač ali čevljar ima prednost). Nastop o vsih svetih 1. novembra 1915. **Zupnijski urad Rožek** na Koroškem.

Vzgojišče za deklice
(internat)

č.č. šolskih sester v „Narodni šoli“ v št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem

se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se deklice, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo štirikredno ljudsko šolo; potem večja, vsaj 16 let stara dekleta, ki dobivajo popolnega ponka in navodila v vseh za gospodinjstvo potrebnih stvarih. — Na svoji četrt ure od „Narodne šole“ oddaljeni pristavi sprejmejo č.č. šolske sestre tudi nekaj dečkov, ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne **4. novembra 1915**. Plačilo 30 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati č.č. šolskim sestram v št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Tržne cene v Celovcu

30. septembra 1915 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica							
Rž							
Ječmen							
Oves							
Ajda							
Turščica							
Proso							
Pšeno							
Leča							
Pižola rdeča							
Repica (krompir)	14	—	—	—	6	30	
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—	
Seno, sladko	8	—	9	—	—	—	
„ kislo	7	—	8	20	—	—	
Slama	—	—	—	—	—	—	
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—	
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—	
Mleko, 1 liter	—	30	—	32	—	—	
Smetana, 1 „	—	90	1	10	—	—	
Maslo (goveje) 1 kg	3	80	4	40	—	—	
Surovo maslo (pntar) 1 „	4	40	4	80	—	—	
Slanina (špeh), povoj. 1 „	5	—	6	60	—	—	
„ surova 1 „	4	80	6	—	—	—	
Svinjska mast 1 „	5	20	6	—	—	—	
Jajca, 1 par	—	26	—	30	—	—	
Piščeta, 1 „	4	—	8	—	—	—	
Race	—	—	—	—	—	—	
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—	
80 cm drva, trda, 1 m ² .	3	80	—	—	—	—	
80 „ „ mehka, 1 „	3	50	—	—	—	—	
Z i v i n a	Požrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
	od	do	žive vage		zaklana		
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	600	—	—	—	—	1 1	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—	
Junci	—	—	—	—	—	—	
Krave	520	1400	240	250	—	30 20	
Telice	—	—	—	—	—	—	
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	
Praseta, plemena	60	150	—	—	—	160 130	
Ovce	—	—	—	—	—	—	

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Pavličeva ulica št. 7.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva ulica št. 7.